

[Hanne Severinsen]

I dag ved vi, at katastrofen atter truer Afrika. Vi ved, at der er borgerkrig i Somalia, i Liberia, måske i Angola og andre steder. Vi ved, at der er hungerkatastrofer på grund af tørke og ørkenvandringer. Vi ved, at hjælpen har svært ved at nå frem, fordi stridende stammer bekrieger hinanden.

Befolkningstilvæksten overstiger, hvad man kan få fødevarerproduktionen til at stige, det er også et problem, og samtidig trues bl.a. hele generationer af erhvervsaktive af AIDS. Det er frygteligt at høre udenrigsministeren fortælle, at måske 10 mio. børn år 2000 vil være forældreløse i Afrika. Samtidig svigter valutaindtægterne på grund af faldende råvarepriser, og det betyder, at gældsbyrderne bliver mere og mere tyngende.

Men i stedet for at give op på forhånd må vi diskutere, hvordan vi herhjemme såvel som via EF og FN kan yde en bedre indsats, og hvilke forhindringer der hæmmer udviklingen og skaber de mange onde cirkler.

Det er vigtigt at starte med at slå fast, at nok er der problemer, men Afrika er ikke et stort problemfyldt hul. Afrika er et vidunderligt kontinent med masser af ressourcer, råstoffer og fremtidige muligheder. Nye demokratier er faktisk ved at opstå, og selv om kontinentet er overbefolket visse steder, findes der også landområder, som stadig væk kan opdyrkes. Derfor bør vores assistance bestå af katastrofehjælp og udviklingsbistand. Men naturligvis må vi også sikre en friere verdenshandel.

Folk sulter, og når de sulter, skal vi selvfølgelig sende fødevarerhjælp. Men på længere sigt er uddelingen af fødevarer ødelæggende for det lokale landbrug, fordi det så kun kan betale sig for de lokale bønder at producere for sig selv.

I Zimbabwe, hvor der i det sydlige område er en forfærdelig tørke, er det en god idé at uddele majs. Men Udenrigsudvalget var vidne til, at Danida i Matabeleland var med til at finansiere et vejprojekt, hvor tusinder af mennesker kunne tjene til det daglige brød, som de så selv kunne købe i butikkerne. Vi må forhindre, at Afrika bliver et kontinent på varig bistand, så måske vi skulle overveje i videre grad at sælge fødevarer til hungerramte områder og bruge pengene f.eks. til at udbygge deres infrastruktur. Hjælpen må i så høj grad som muligt være markedsorienteret og bæredygtig, dvs. hjælp til selvhjælp.

Vi bør desuden huske på, at udvikling kræver deltagelse: deltagelse i ulandene, hvor projekterne bør opbygges nedefra og med lokal ansvarlighed, og deltagelse herhjemme med diskussioner af, hvordan bistanden virker, og i dialog med dem, der modtager bistanden i Afrika.

For 100 år siden var europæisk bistand at civilisere den tilbagestående befolkning. Dermed fik Afrika skåret sine rødder over og fik introduceret en kunstig nationalisme ud fra nogle tilfældigt dragne grænser. Det er problemer, man stadig væk har. Danmarks udvikling for 100 år siden byggede på en udvikling af selvværd og selvforståelse. Den udvikling er også nødvendig i Afrika, men det er ikke et argument for, at vi ikke fra vores side skal blande os. Vi skal selvfølgelig ikke komme og trække noget ned over hovedet på andre mennesker, men danske skatteyderes bistand må ikke mistænkes for at blive brugt til korrupsion, undertrykkelse og militærdiktatur. Det betyder ikke, at vi har en speciel samfundsmodel, som skal eksporteres, det betyder ikke, at det, at man har flere partier, er godt, hvis det at have flere partier bare er en slags dække over, at man har stammekrige. Flertalsvalg i enkeltmandskredse har også visse steder ført til, at det snarere er blevet flertallets undertrykkelse af mindretallet. Så demokratidiskussionen er ikke let, men jeg håber da ikke, at det, som Socialdemokratiet udtrykte i dag i ordførertalen, er udtryk for, at Socialdemokratiet ikke mere prioriterer, at demokratiet er vigtigt at få opbygget i Afrika. Egentligt programsamarbejde mener jeg kun bør finde sted i lande, som vi kan samarbejde med, fordi vi kan opnå en dialog om menneskerettigheder, minoritetskrænkelser, nærdemokrati, kvindernes rettigheder, og hvordan man sikrer en miljømæssigt bæredygtig udvikling.

Udvikling kommer nedefra, og derfor er den lokale folkelige deltagelse vigtig. Derfor er det ikke indblanding, at man sørger for, at et brøndprojekt får en styringsgruppe, eller at man uddanner kvinder til at fortælle andre kvinder om deres rettigheder, så de f.eks. ikke bliver smidt bort fra deres jord af mandens familie, hvis manden dør. Det mener jeg ikke er indblanding i andres anliggender, og i øvrigt synes jeg, at det er godt, at vi fra dansk side støtter kvinderne i Afrika, for hvis man ser på,